

***PODSUMOWANIE WRAZ Z UZASADNIENIEM
DO PROJEKTU
„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY NOWA WIEŚ WIELKA
NA LATA 2023-2026”***

Warszawa, 2024

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA PRAWNA	3
2. CEL OPRACOWANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO OPIS	3
3. UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU.....	4
4. STANOWISKO ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 I 58 USTAWY OOŚ.	4
5. INFORMACJA O UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA ORAZ ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI	5
6. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE	5
7. PROPOZYCJE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU	5

1. PODSTAWA PRAWNA

Program ochrony środowiska dla gminy Nowa Wieś Wielka na lata 2023-2026 (zwany dalej POŚ dla gminy Nowa Wieś Wielka), należy do dokumentów, o których mowa w art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) zwanej dalej *ustawą ooś*. Wymaga więc przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, od której, zgodnie z art. 48 ust. 1 *ustawy ooś*, można odstąpić po uzgodnieniu z właściwymi organami, oraz – według art. 54 ust. 2 *ustawy ooś* – udziału społeczeństwa. Udział społeczeństwa w opracowywaniu programów ochrony środowiska wynika również z art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. z 2024 r. poz. 54) zwanej dalej *ustawą poś*.

Zgodnie z art. 42 pkt. 2 *ustawy ooś* do sporządzonego dokumentu załącza się informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu i o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone podczas konsultacji społecznych uwagi i wnioski, a także, zgodnie z art. 55 *ustawy ooś*, podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie opiniowania; wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone oraz propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

2. CEL OPRACOWANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO OPIS

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ dla gminy Nowa Wieś Wielka jest realizacja przez gminę polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Dokument stanowić będzie podstawę systemu zarządzania środowiskiem w celu jego ochrony zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Jest też wypełnieniem obowiązku gminy wynikającego z art. 17 ust. 1 *ustawy poś*.

Głównym celem strategicznym POŚ dla gminy Nowa Wieś Wielka jest poprawa stanu środowiska przyrodniczego gminy oraz utrzymanie dobrego stanu tam, gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji dotychczasowych działań w zakresie ochrony środowiska.

Opracowując POŚ dla gminy Nowa Wieś Wielka zastosowano metodę indukcyjno-opisową oraz metodę analogii środowiskowych. Ocenę stanu środowiska przyrodniczego i jego poszczególnych elementów sporządzono przy wykorzystaniu dostępnych danych na temat obszaru gminy, tj. państwowego monitoringu środowiska, informacji pozostających w zasobach administracji rządowej i samorządowej, danych statystyki publicznej oraz studium literatury.

POŚ dla gminy Nowa Wieś Wielka zawiera:

- 1) omówienie spójności z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla,
- 2) charakterystykę ogólną gminy Nowa Wieś Wielka
- 3) ocenę stanu środowiska na terenie gminy z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji: (1) ochrona klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pola elektromagnetyczne, (4) gospodarowanie wodami, (5) gospodarka wodno-ściekowa, (6) zasoby geologiczne, (7) gleby, (8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (9) zasoby przyrodnicze, (10) zagrożenia poważnymi awariami.

- 4) opis słabych i mocnych cech, szans i zagrożeń (analiza SWOT) dla każdego obszaru interwencji,
- 5) wyznaczone cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska i przeprowadzonej analizy SWOT,
- 6) harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych,
- 7) zidentyfikowane zadania monitorowane,
- 8) omówienie systemu realizacji dokumentu w zakresie prawidłowego zarządzania i finansowania,
- 9) omówienie wskaźników monitorowania postępu realizacji zadań i celów dokumentu wraz z określeniem źródła informacji i poziomu docelowego.

Wyznaczone na kolejne lata zadania i kierunki interwencji pozwolą osiągnąć zdefiniowane cele i umożliwią zrównoważony rozwój gminy w poszanowaniu dla środowiska. Przyjęte rozwiązania uwzględniają edukację ekologiczną i inne działania prowadzące do poprawy stanu jakości powietrza i wód powierzchniowych, racjonalizacji gospodarki wodno-ściekowej, odpowiedniego gospodarowania odpadami komunalnymi, ochrony przed hałasem i poważnymi awariami, a także rozwoju i utrzymania zieleni gminnej, pomników przyrody i użytków ekologicznych oraz krajobrazu kulturowego na terenie gminy. POŚ dla gminy Nowa Wieś Wielka jest ponadto ważnym źródłem informacji na temat stanu środowiska na terenie gminy oraz narzędziem kontroli postępów w zakresie jego ochrony i poprawy stanu.

3. UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU

Założeniem POŚ dla gminy Nowa Wieś Wielka jest wyznaczenie celów oraz wskazanie kierunków interwencji i zadań, a następnie realizacja zdefiniowanych środków zaradczych i naprawczych, aby stopniowo rozwiązać zdiagnozowane problemy środowiskowe. W dokumencie zawarto ponadto ogólne zalecenia dotyczące ochrony środowiska w tym obszarów cennych przyrodniczo podczas realizacji inwestycji, a także zaznaczono konieczność postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w przypadku realizacji przedsięwzięć znajdujących się w rozporządzeniu Rady Ministrów w *sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.). Głównym celem dokumentu jest poprawa stanu środowiska na terenie gminy, dlatego też nie przewiduje się by proponowane działania spowodowały wystąpienie negatywnych oddziaływań na środowisko, tereny podlegające ochronie prawnej, korytarze ekologiczne oraz zdrowie i warunki życia ludzi na terenie gminy lub prowadziły do trwałego pogorszenia stanu środowiska. Realizacja dokumentu nie będzie mieć również negatywnego wpływu na obszary Natura 2000, nie zachodzą więc przesłanki zawarte w art. 55 ust. 2 *ustawy ooś* uniemożliwiające przyjęcie dokumentu. W związku z powyższym nie wyznaczono rozwiązań alternatywnych dla zaproponowanych zadań i uznaje się za zasadne przyjęcie sporządzonego dokumentu.

4. STANOWISKO ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 I 58 USTAWY OOS

Na podstawie art. 48 ust. 1 *ustawy ooś* wnioskowano o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla opracowanego dokumentu. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (pismo znak: W00.410.330.2023.MDI z 13 września 2023 r.) i Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy (pismo znak: NNZ.9022.4.71.2023 z 13 września 2023 r.) uzgodnili odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu.

5. INFORMACJA O UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA ORAZ ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI

W opracowywaniu dokumentu został zapewniony udział społeczeństwa. Informację o wyłożeniu dokumentów do publicznego wglądu podano do wiadomości poprzez obwieszczenie na stronie biuletynu informacji publicznej gminy Nowa Wieś Wielka. Zainteresowane osoby mogły zapoznać się z dokumentem i złożyć ewentualne uwagi lub wnioski w ciągu 21 dni od dnia 13 września do dnia 4 października 2023 r. Mieszkańcy gminy Nowa Wieś Wielka nie zgłosili uwag.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy poś projekt gminnego programu ochrony środowiska podlega zaopiniowaniu przez organ wykonawczy powiatu. Zarząd Powiatu Bydgoskiego pozytywnie zaopiniował dokument (Uchwała Nr 699/2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. w sprawie zaopiniowania projektu: „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Wieś Wielka na lata 2023-2026”).

6. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE

Nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko. W wyniku realizacji zapisów projektu POŚ dla gminy Nowa Wieś Wielka nie wystąpi oddziaływanie transgraniczne.

7. PROPOZYCJE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Realizacja celów zawartych w POŚ dla gminy Nowa Wieś Wielka oraz wdrożone działania powinny podlegać monitoringowi. Wynika on z konieczności oceny wpływu podejmowanych działań na środowisko, wśród których mogą być przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, oraz zgodności ich prowadzenia z zasadami ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Celem monitoringu jest ponadto określenie postępu realizacji zdefiniowanych zadań i osiągnięcia celów oraz ewentualne zwiększenie efektywności zaplanowanej polityki środowiskowej. Jest również narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem.

Monitoring polega na zbieraniu i analizowaniu dostępnych danych o środowisku oraz zachodzących w nim zmian, w sposób zapewniający określenie efektów wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska. Jego sprawne prowadzenie wymaga także okresowej wymiany informacji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi, w zakresie stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań.

Monitorowanie wdrażania postanowień POŚ dla gminy Nowa Wieś Wielka polegać będzie głównie na działaniach organizacyjno-kontrolnych, do których należą:

- 1) ocena stopnia wykonania zadań (w tym ocena efektywności wykonywania zadań),
- 2) ocena skutków środowiskowych wdrażanych działań,
- 3) ocena wpływu podjętych działań na rozwiązanie lub minimalizację zidentyfikowanych problemów w zakresie stanu środowiska,
- 4) ocena rozbieżności pomiędzy założonymi celami, kierunkami i zadaniami, a ich wykonaniem (ocena przyczynowo-skutkowa).

W celu prawidłowego nadzoru nad realizacją opracowanego dokumentu wyznaczono wskaźniki monitorowania, które będą pomocne w przedstawianiu stopnia realizacji planowanych zadań. Dla każdego z wyznaczonych wskaźników określono wartość bazową i docelową, która będzie podstawą do oceny postępu realizacji celów i zadań POŚ dla gminy Nowa Wieś Wielka oraz narzędziem niezbędnym do opracowania Raportów oraz przyszłych aktualizacji POŚ. Przy ustalaniu wskaźników monitorowania wzięto pod uwagę istniejące uwarunkowania środowiskowe wynikające ze stanu środowiska na terenie gminy oraz wyznaczone cele i kierunki interwencji, a także dostępność danych ilościowych i jakościowych.

Jako główne narzędzie służące analizie skutków realizacji wyznaczonych zadań należy wskazać system Państwowego Monitoringu Środowiska. Zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o *Inspekcji Ochrony Środowiska* (Dz.U. z 2023 r., poz. 824 z późn. zm.) stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o stanie środowiska. Monitoring, powinien być prowadzony w sposób cykliczny. Uzyskane w ten sposób informacje zgodnie z art. 9 ust. 1 *ustawy o oś* podlegają udostępnianiu. Ponadto informacje te są uwzględniane w raportach o stanie środowiska w Polsce opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska nie rzadziej niż raz na 4 lata. Raporty te zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 3b *ustawy o oś* udostępniane są w Biuletynie Informacji Publicznej.

Oprócz monitoringu państwowego jako narzędzie służące monitorowaniu skutków funkcjonowania obiektów i urządzeń w środowisku należy wskazać analizę (monitoring) porealizacyjną – instrument mający na celu praktyczną weryfikację ustaleń/zaleceń zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, której uzyskanie jest wymagane dla realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko (zgodnie z art. 71 ust. 2 *ustawy o oś*).

Data sporządzenia dokumentu: 5.02.2024 r.